

27. Měl Ježíš sourozence?

Jedna z 54 částých otázek o Ježíši Kristu a církvi, na které odpovídá tým profesorů historie a teologie Navarrské univerzity.

26.05.2023

Panna Maria počala Ježíše bez přičinění muže (Mt 1,25) a žádné další děti neměla; naznačuje to i skutečnost, že Ježíš na kříži svěřil svou Matku Janovi (Jan 19,27). Tak nám to předala tradice církve, která vyznala Marii jako *aeiparthenos*,

„vždy panna“. Jedná se o pravdu víry v souladu s evangelijními texty. Výrazům, které se nacházejí v evangeliích, se musí správně rozumět:

a) V evangeliu se říká, že Ježíš je prvorozený z Marie (Lk 2,6), což by znamenalo, že je nejstarší z několika sourozenců. Nicméně výraz „prvorozený“ je zákonné jméno prvního dítěte (Ex 12,29; 34,19 atd) a neznamena, že by po něm byli další sourozenci, o čemž svědčí jeden hebrejský zápis, který říká, že jedna matka zemřela při porodu svého „prvorozeného syna“.

b) Slova v Matouši 1,25 „a aniž by ho poznala, porodila syna“, by se dala přeložit „a nepoznala ho, dokud neporodila“. Řecká spojka heos, „dokud ne“, by znamenala, že později manželské soužití existovalo. Nicméně tato spojka sama o sobě naznačuje, co se stalo do této chvíle,

v tomto případě panenské početí Ježíše, neberouc v úvahu pozdější situaci. Tutéž spojku nacházíme v Jan 9,18, kde se říká, že farizeové neuvěřili ve vyléčení slepce od narození, „dokud“ si nezavolali jeho rodiče. Ale v dalším textu se nám říká, že i potom neuvěřili.

c) V evangelijních textech jsou výslovné zmínky o několika Ježíšových „bratřech a sestřích“ (Mk 3,32; 6,3 a odst.). Dokonce se uvádí jména čtyř z nich: „Jakub, Joseta, Šimon, Juda“ (Mk 6,3). Z těchto čtyř Jakub bude mít významnou roli v prvotní církvi jako hlava Jeruzalémské církve, známý jako „Jakub, bratr Pána“ (Gal 1,19; srov. 1 Kol 15,7). Je třeba vědět, že v hebrejštině nebo aramejštině neexistuje zvláštní výraz, který by naznačoval stupeň příbuzenství, a proto všichni příbuzní jsou „bratři“. Řecké slovo překládající „bratr“, adelfós, které se objevuje v

evangeliích (jsou to texty, které odrážejí svět semitský, ne řecký), má široký význam jdoucí od pokrevního sourozence k nevlastnímu sourozenci, švagru/švagrové, bratranci/sestřenici, strýci/tetě, sousedu, apoštolu atd. V Gn 13,8 se říká, že Abrahám a Lot byli bratři, když ve skutečnosti z jiných údajů víme, že se jednalo o strýce a synovce. V Mk 6,17 se říká, že Herodias si vzala Herodese, „bratra Filipa“, a že ve skutečnosti to byli nevlastní bratři, neboť neměli stejnou matku. V Jan 19,25 se naznačuje, že u Ježíšova kříže byli „jeho matka a sestra jeho matky, Marie Kleofášova“, tj. dvě Marie, které musely být příbuzné a ne pokrevní sestry, jelikož měly stejné jméno.

Je pravda, že v řečtině existuje pro „bratrance“ slovo anepsios, ale v Novém zákoně se objevuje jen jedenkrát (Kol 4,10). Tvrdit, že

evangelisté by tento termín použili nebo by zanechali nějaké jiné indicie, pokud by byli bratřenci a ne skuteční bratři, znamená to apriori předpokládat. Podávat svědectví Hegisippovo zaznamenané Eusebiem, který mluví o „Jakubovi, bratru Páně“ (Hist. eccl. 2,23) a „Simeonovi, bratřenci Páně“ (Hist. eccl. 4,22), jako důkaz, není průkazné, protože pocházejí z částí textu s odlišným kontextem. První z nich můžeme chápat jako titul, pod kterým byl Jakub známý, aniž by se stupeň příbuznosti blíže specifikoval.

Pokud není v kontextu uvedeno nic dalšího, nedá se určit přesný význam slova „bratr“ a stupeň příbuzenského vztahu. Ježíš je známý jako „syn Marie“ (Mk 6,3). Je jejím jediným dítětem. Tradice církve (a ne zdánlivě pravděpodobnější filologické analýzy a ojedinělá svědectví, ať už jsou jakkoli stará) je pravým vykladatelem těchto textů.

Tatáž tradice vysvětluje, že v textu Nového zákona se musí výraz „bratr/sestra“ Ježíše chápat jako „příbuzní“, podle významu řeckého slova. Jakýkoliv jiný výklad je možný, nicméně svévolný.

54 otázek o Ježíši Kristu a církvi

Juan Chapa

.....

pdf | dokument generován automaticky
z [https://opusdei.org/cs-cz/article/27-
mel-jezis-sourozence/](https://opusdei.org/cs-cz/article/27-mel-jezis-sourozence/) (28.03.2025)